

# UREDBA

## O ZAŠTITI PREDELA IZUZETNIH ODLIKA "SUBOTIČKA PEŠČARA"

("Sl. glasnik RS", br. 127/2003 i 113/2004)

### Član 1

Deo područja Subotičko-horgoške pešcare stavlja se pod zaštitu kao predeo izuzetnih odlika i svrstava u II kategoriju zaštite, prirodno dobro od velikog značaja (u daljem tekstu: "Subotička peščara").

### Član 2

"Subotička peščara" je predeo koga karakterišu jedinstvene ekološke prilike u uslovima peskovite geološke podloge zatalasanog dinskog reljefa, raznovrsnih zemljišta i posebnog režima podzemnih voda koji uslovljavaju specifičan mozaik ekosistema i staništa uz visok stepen raznovrsnosti biljnih zajednica, kao i značajno bogatstvo faune, što ovom području daje izuzetne predeone odlike. Najznačajnija su vlažna staništa formirana na podlozi nizijskog treseta u dolini rečice Kereš, koja pripadaju najviše ugroženim staništima u Evropi i u svetu.

### Član 3

"Subotička peščara" obuhvata teritoriju opštine Subotica i to katastarske opštine Stari Grad, Novi Grad i Palić, površine 5369,90 ha od čega 5231,24 ha u državnoj i društvenoj svojini a 138,65 ha u privatnoj svojini.

Za "Subotičku peščaru" ustanovljava se zaštitna zona u površini od 2772,97 ha.

Opis granica "Subotičke pešcare" i njene zaštitne zone sa grafičkim prikazom odštampan je uz ovu uredbu i čini njen sastavni deo.

### Član 4

Na području "Subotičke pešcare" ustanovljava se režim zaštite I stepena na površini od 446,68 ha, režim zaštite II stepena na površini od 1157,06 ha i režim zaštite III stepena na površini od 3766,15 ha.

Područje "Subotičke pešcare" u režimu zaštite I stepena obuhvata sledeće katastarske parcele:

1) Katastarska opština Novi Grad: 16679/88 deo, 25572 deo, 25574 deo, 25848 deo, 25913, 25914, 25917, 25918, 25919, 25920, 25921, 25922, 25923, 25924, 25925, 25926, 25927, 25940, 25941, 25942, 25943, 25944, 25945, 25946, 25947 deo, 25948, 25949, 25949, 25950, 25951, 25952, 25953, 25954, 25955, 25956, 25957, 25958,

25959, 25960, 25961, 25962, 25963, 25964, 25965, 25966, 25967, 25968, 25969 deo, 25970/2, 25971, 25972, 25973, 25974, 25975, 25976, 25977, 25978, 25979, 25980, 25981, 25982, 25983, 25984, 25985, 25986, 25987, 25988, 25989, 25990, 25991, 25992, 25993, 25994, 25995, 25996, 25997, 25998, 25998, 25999/1, 25999/2, 25999/3, 25999/4, 26000, 26001, 26002, 26003, 26004, 26005, 26006, 26007, 26008, 26009, 26010, 26011, 26012, 26013, 26014, 26015, 26016, 26017, 26018, 26019, 26020, 26021/1, 26021/2, 26022, 26023, 26024, 26025, 26026, 26027, 26027, 26028, 26029, 26030, 26031, 26032, 26033, 26034, 26035, 26036, 26037, 26038, 26039/1, 26039/1, 26039/2, 26040, 26041/1, 26041/2, 26042, 26043, 26044, 26045, 26046, 26048, 26049, 26052, 26053/1, 26053/2;

2) Katastarska opština Palić: 3146 deo, 3212, 3213/3, 3213/4, 3214, 3215, 3219, 3219, 3220, 3221, 3222, 3223, 3226, 3226, 3229, 3232, 3236, 3240, 3241, 3242 deo, 3243, 3244, 3245, 3245, 3246, 3247, 3247, 3248, 3249, 3249, 3250, 3291, 3292, 3293, 3294, 3294, 3294, 3295, 3296, 3297, 3298, 3299, 3300, 3301, 3302, 3303, 3304, 3305, 3307 deo, 3310, 3311, 3312, 3318, 3319, 3320, 3321, 3342, 3357 deo, 3366, 3380, 3381, 3384, 3385, 3393, 3396, 3415, 3416, 3435, 3436, 3438, 3513/1 deo, 3514, 3515, 3516, 3521, 3523, 3525/3, 3526/1, 3526/2, 3526/3, 3526/4, 3526/5, 3526/6, 3527/1, 3527/2, 3527/3, 3527/4, 3527/5, 3527/6, 3528/1, 3528/2, 3528/3, 3528/4, 3528/5, 3528/6, 3528/7, 3528/8, 3528/9, 3528/10, 3528/11, 3528/12, 3528/13, 3528/14, 3529, 3530, 3531, 3532, 3533, 3533, 3533, 3533, 3534, 3535, 3536, 3537, 3538, 3539, 3540, 3540, 3541, 3542, 3543, 3600 deo.

Područje "Subotičke pešcare" u režimu zaštite II stepena obuhvata sledeće katastarske parcele:

1) Katastarska opština Stari Grad: 26207 deo, 26209 deo, 26210 deo, 26211 deo, 26213 deo, 26214 deo, 26215 deo, 26217 deo, 26246 deo, 26247, 26260, 26261 deo, 26264 deo, 26265 deo, 26266 deo, 26267 deo, 26648/1, 27276 deo, 27278 deo, 27711 deo;

2) Katastarska opština Novi Grad: 16679/88 deo, 25572 deo, 25574 deo, 25576 deo, 25577 deo, 25822/1, 25832, 25835, 25838, 25839, 25840, 25841, 25842, 25844, 25845 deo, 25846 deo, 25847 deo, 25852 deo, 25853 deo, 25854 deo, 25855 deo, 25856 deo, 25857 deo, 25858 deo, 25859 deo, 25860, 25861, 25862, 25863, 25864, 25865, 25866, 25867, 25868, 25869, 25870, 25871, 25872, 25873, 25874, 25875, 25876, 25877, 25878, 25879, 25880, 25881, 25882, 25883, 25884, 25885, 25886, 25887, 25888, 25889, 25890, 25891, 25892, 25893, 25894, 25894, 25894, 25895, 25896, 25896, 25897, 25898, 25899, 25900, 25901, 25902, 25903, 25904, 25905, 25906, 25907, 25908, 25909, 25910, 25911, 25912/1, 25912/2, 25928, 25928, 25928, 25929, 25930, 25930, 25930, 25931, 25932, 25932, 25932, 25933, 25934, 25935, 25936, 25937, 25938, 25939, 25947 deo, 25969 deo, 25970/1, 26047, 26047, 26047, 26050, 26051, 26054, 26055, 26056, 26057, 26058, 26059, 26091, 26092, 26093, 26094, 26095, 26097, 26098, 26103 deo, 26138/1 deo;

3) Katastarska opština Palić: 3121 deo, 3134 deo, 3135 deo, 3136 deo, 3137 deo, 3141 deo, 3142 deo, 3143 deo, 3145, 3146 deo, 3147 deo, 3148 deo, 3149, 3150 deo, 3151 deo, 3152, 3153 deo, 3154 deo, 3155 deo, 3156 deo, 3157 deo, 3158 deo, 3159 deo, 3160 deo, 3161, 3168 deo, 3177/1, 3177/2, 3178/1, 3178/2, 3179/1, 3179/2, 3180/1, 3180/2, 3181/1, 3181/2, 3182/1, 3182/2, 3183/1, 3183/2, 3184/1, 3184/2, 3185/1, 3185/2, 3186/1, 3186/2, 3187/1, 3187/2, 3188/1, 3188/2, 3189, 3205, 3205, 3242 deo,

3251, 3252, 3253, 3258, 3258, 3260, 3260, 3261, 3274, 3277, 3279, 3286, 3289, 3307 deo, 3343, 3357 deo, 3358, 3359, 3360, 3364, 3365, 3399, 3400, 3401, 3402, 3403, 3404, 3405, 3410, 3417, 3419, 3420, 3421, 3421, 3421, 3422, 3424, 3425, 3425, 3427, 3428, 3429, 3430, 3448, 3449, 3450, 3452, 3455, 3456, 3457, 3458, 3459, 3471, 3471, 3471, 3472, 3473, 3474, 3475, 3510, 3510, 3510, 3511, 3513/1 deo, 3544, 3545, 3546, 3549, 3550, 3551, 3552, 3553, 3554, 3555, 3556, 3557, 3558/2, 3560/1, 3561/2, 6051, 6052 deo.

Ostali prostor zaštićenog dobra obuhvaćen je režimom zaštite III stepena.

## Član 5

Na području "Subotičke pešcare" u režimu zaštite I stepena zabranjuje se korišćenje prirodnih bogatstava i drugi oblici korišćenja prostora i aktivnosti osim naučnih istraživanja i kontrolisane edukacije.

Na području "Subotičke pešcare" u režimu zaštite II stepena zabranjeno je:

- 1) uznemiravanje, uništavanje i sakupljanje vrsta zaštićenih kao prirodne retkosti i vrsta stavljenih pod kontrolu korišćenja prometa;
- 2) pošumljavanje travnih i potencijalno travnih površina, a na šumskom zemljištu pošumljavanje čistina i ostalih otvorenih površina, osim fragmentarno u cilju revitalizacije staništa;
- 3) pošumljavanje alohtonim vrstama;
- 4) seča hrasta lužnjaka, kao i čista seča sastojina ili grupacija ostalih autohtonih vrsta;
- 5) paljenje trste;
- 6) privredni ribolov i podizanje ribnjaka;
- 7) lov, osim prema posebnom programu prostorno i vremenski ograničen;
- 8) primena hemijskih sredstava i mineralnih đubriva i svako drugo hemijsko i fizičko zagađivanje, deponovanje čvrstog i tečnog otpada, ispuštanje otpadnih i zagađenih voda;
- 9) košenje teškom mehanizacijom i u generativnom periodu biljaka;
- 10) ispaša, osim u kontrolisanim uslovima (broj, vrsta, način);
- 11) izvođenje radova i aktivnosti koje bi narušile geomorfološke odlike područja (otvaranje naftnih bušotina, eksploatacija gasa, otvaranje novih pozajmišta peska, eksploatacija treseta), obavljanje i drugih delatnosti i izvođenje radova kojim se ugrožavaju vrednosti predela i narušava integritet prostora (prekopavanje, iskopavanje i drugi zemljani radovi);

12) odvođenje ili prevođenje voda vodotoka Kereš, prokopavanje kanala i izgradnja zalivnih sistema;

13) promena namene zemljišta radi intenzivnijeg korišćenja (pretvaranje livada i pašnjaka u obradivo zemljište, pretvaranje drugih vrsta poljoprivrednog zemljišta u voćnjake i vinograde);

14) izgradnja građevinskih objekata;

15) proširivanje kapaciteta i promena infrastrukture;

16) pristup posetiocima osim pod posebnim uslovima (prostorno i vremenski ograničeno).

Na području režima zaštite III stepena zabranjeno je:

1) uznemiravanje, uništavanje i sakupljanje vrsta zaštićenih kao prirodne retkosti;

2) unošenje novih alohtonih vrsta;

3) pošumljavanje travnih i potencijalno travnih površina;

4) promena namene zemljišta radi intenzivnijeg korišćenja (pretvaranje livada i pašnjaka u obradivo zemljište, pretvaranje drugih vrsta poljoprivrednog zemljišta u voćnjake i vinograde);

5) odvođenje ili prevođenje voda vodotoka Kereš, kao i prokopavanje kanala, osim reverzibilnih, odvodnjavanje i kopanje jama radi korišćenja podzemne vode za zalivanje;

6) podizanje ribnjaka;

7) hemijsko i fizičko zagađivanje, deponovanje čvrstog i tečnog otpada, ispuštanje otpadnih i zagađenih voda;

8) upotreba zemljišnih herbicida osim hormonalnih preparata koji se upotrebljavaju Split aplikacijom;

9) izvođenje radova i aktivnosti koje bi narušile geomorfološke odlike područja (otvaranje naftnih bušotina, eksploatacija gasa, otvaranje novih pozajmišta peska, eksploatacija treseta), obavljanje i drugih delatnosti i izvođenje radova kojima se ugrožavaju vrednosti predela i narušava integritet prostora (prekopavanje, iskopavanje i drugi zemljani radovi);

10) usitnjavanje postojećih građevinskih parcela i povećanje postojeće spratnosti objekata i izgrađenosti.

Na području "Subotičke pešcare" obezbeđuje se:

1) na području u režimu zaštite II stepena: revitalizacija degradiranih i uništenih šumskih staništa šumskim zasadima podizanih u mozaičnom rasporedu tako da zauzimaju najviše 30% svakog pojedinačnog staništa, uklanjanje izdanaka bagrema i stranih invazivnih vrsta i sprečavanje širenja i obnavljanja šumskih sastojina alohtonih vrsta;

2) na celom području: evidentiranje tipova posebno značajnih staništa i životnih zajednica, vrsta flore i faune, odnosno ukupnog biodiverziteta predela, a naročito ugroženih vrsta; planska revitalizacija degradiranih i uništenih staništa prirodnih retkosti; uspostavljanje monitoringa terestričnih i vodenih zajednica (praćenje stanja prirodnih vrednosti, sezonsko praćenje kvaliteta vode i stanja ribljeg fonda tresetnih jezera, praćenje toka revitalizacije); propisivanje režima korišćenja puteva; reintrodukcija autohtonih vrsta, očuvanje pejzažnih elemenata (šikare, šumarci i mozaičnost predela), preduzimanje preventivnih bioloških mera protiv požara, krčenje žbunaste vegetacije na vlažnim livadama; propisivanje optimalnog vodnog režima vlažnih staništa i sprovođenje hidrotehničkih mera za održavanje optimalnog vodnog režima na vlažnim staništima; primena principa održivog razvoja, korišćenje dobra u edukativne svrhe, razvoj ekoturizma, naučnoistraživački rad, prezentacija prirodnih vrednosti i druge aktivnosti na očuvanju i unapređenju prirodnih vrednosti dobra.

## Član 6

Na području zaštitne zone "Subotičke peščare" zabranjeno je izvođenje radova koji bi doveli do opadanja nivoa podzemnih voda, proširenje građevinske zone, podizanje industrijskih objekata, hemijsko i fizičko zagađivanje, deponovanje čvrstog i tečnog otpada, otpadnih i zagađenih voda.

## Član 7

Zaštita i razvoj "Subotičke peščare" sprovodi se prema programu zaštite i razvoja (u daljem tekstu: Program).

Program sadrži naročito: ciljeve i prioritetne aktivnosti i zadatke na sprovođenju režima iz člana 5 ove uredbe u očuvanju ekoloških prilika staništa i biološke ravnoteže u ekosistemima radi sprečavanja i narušavanja građe tipičnih, specifičnih biocenoza kao temeljnih vrednosti, zaštite prirodnih retkosti, regulisanja režima podzemnih voda; zadatke na reintrodukciji vrsta za koje "Subotička peščara" predstavlja autohtono stanište, uspostavljanju monitoringa, sprovođenju naučnoistraživačkih, kulturnih, vaspitno-obrazovnih i turističko-rekreativnih aktivnosti, na uspostavljanju i razvijanju saradnje sa lokalnim stanovništvom i drugim korisnicima prirodnog dobra; na prezentaciji i neophodnom opremanju područja za ostvarivanje aktivnosti i zadataka; sredstva potrebna za realizaciju ovog programa, kao i način njihovog obezbeđivanja.

Program se donosi za period od pet godina, a ostvaruje godišnjim programom koji sadrži zadatke i poslove koji se realizuju u tekućoj godini, dinamiku njihovog izvršavanja i visinu potrebnih sredstava.

U izradi programa iz stava 1 ovog člana Preduzeće je dužno da koristi stručnu dokumentacionu osnovu (studiju) za stavljanje pod zaštitu "Subotičke peščare".

Na Program, na koji su prethodno pribavljena mišljenja ministarstava nadležnih za poslove šumarstva, vodoprivrede, urbanizma, nauke, kulture i prosvete, saglasnost daje ministarstvo nadležno za poslove zaštite životne sredine.

### **Član 8**

O "Subotičkoj peščari" stara se Javno preduzeće "Palić-Ludaš", Palić (u daljem tekstu: Preduzeće).

### **Član 9**

Preduzeće u obavljanju poslova zaštite i razvoja "Subotičke peščare" obezbeđuje sprovođenje Programa, propisanih režima zaštite i očuvanja prirodnog dobra, naučnoistraživačke, kulturne, vaspitno-obrazovne, informativno-propagandne i druge aktivnosti, donosi Program i godišnji program zaštite i razvoja.

Preduzeće podnosi izveštaj o ostvarivanju Programa iz člana 7 ove uredbe do 15. decembra za tekuću godinu ministarstvu nadležnom za poslove zaštite životne sredine.

### **Član 10**

Preduzeće u obavljanju poslova zaštite i razvoja "Subotičke peščare" obezbeđuje obeležavanje prirodnog dobra, unutrašnji red i organizuje čuvarsku službu u skladu sa aktom koji donosi uz saglasnost ministarstva nadležnog za poslove zaštite životne sredine.

Aktom iz stava 1 ovog člana uređuju se pravila za sprovođenje režima zaštite i razvoja, a naročito: način i uslovi kretanja i boravka posetilaca, korišćenja rekreativnih i drugih javnih površina, postavljanje informativnih i drugih oznaka, mere zaštite prilikom obavljanja naučnih istraživanja i izvođenja istražnih radova, uslovi za obavljanje drugih delatnosti i posebne mere i ograničenja u sprovođenju režima zaštite.

Pravila određena aktom iz stava 1 ovog člana i druge neophodne informacije za sprovođenje režima zaštite Preduzeće je dužno da na pogodan način javno oglasi, tako da budu dostupna korisnicima i posetiocima.

### **Član 11**

Sredstva za zaštitu i razvoj "Subotičke peščare" obezbeđuju se iz prihoda ostvarenih obavljanjem delatnosti Preduzeća, iz sredstava utvrđenih zakonom o budžetu Republike i iz drugih izvora u skladu sa zakonom.

### **Član 12**

Program iz člana 7 ove uredbe Preduzeće će doneti u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ove uredbe, a godišnji program u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu Programa.

Do donošenja Programa Preduzeće može poslove zaštite i razvoja obavljati prema privremenom programu zaštite i razvoja koji donosi u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ove uredbe.

### **Član 13**

Planovi i programi uređenja prostora, šumske, lovne, vodoprivredne, poljoprivredne i druge osnove i programi koji obuhvataju zaštićeno područje usaglasice se sa Prostornim planom Republike Srbije, Programom i režimima zaštite utvrđenih ovom uredbom.

Za područje "Subotičke pešcare" donosi se odgovarajući prostorni plan u skladu sa zakonom.

### **Član 14**

Ova uredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".